

ROZHODNUTIE

Číslo: 0001/2023/L-NM
Číslo spisu: 4595-2023-BA

Bratislava 03.08.2023

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor organizácie trhu a regulačnej politiky, ako vecne príslušný orgán na konanie podľa čl. 4 ods. 3 nariadenia Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenia preťaženia v spojení s § 4 ods. 1 zákona č. 250/2012 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov a § 5 a § 6 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov vo veci určenia nominovaného organizátora trhu s elektrinou

r o z h o d n u t i e

podľa čl. 4 ods. 1, 2 a 4 nariadenia Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenia preťaženia na návrh účastníka konania tak, že spoločnosť **OKTE, a.s.**, Mlynské nivy 48, 821 09 Bratislava, IČO 45 687 862 **určuje na obdobie od 02.12.2023 do 31.11.2027 za nominovaného organizátora trhu s elektrinou** vykonávajúceho úlohy týkajúce sa jednotného prepojenia denných alebo vnútrodených trhov s elektrinou.

Odôvodnenie:

Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „úrad“) bola 5. júla 2023 pod podacím číslom úradu 25607/2023/BA doručená žiadosť od spoločnosti OKTE, a.s., Mlynské nivy 48, 821 09 Bratislava, IČO 45 687 862 (ďalej len „OKTE“) o vydanie rozhodnutia o určení spoločnosti OKTE za nominovaného organizátora trhu a elektrinou vykonávajúceho úlohy týkajúce sa jednotného prepojenia denných alebo vnútrodených trhov s elektrinou (ďalej len „NEMO“), čím začalo na návrh účastníka konania správne konanie vo veci posúdenia danej žiadosti a vydania rozhodnutia.

Spoločnosť OKTE bola úradom v zmysle rozhodnutia č. 0001/2015/L-NM určená za NEMO v súlade s článkom 4 nariadenia Komisie (EÚ) 2015/1222 z 24. júla 2015, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenia preťaženia (ďalej len „CACM“) na obdobie od 30.11.2015 do 30.11.2019. Po uplynutí tohto počiatočného obdobia bola spoločnosť OKTE určená úradom rozhodnutím č. 0001/2019/L-NM za NEMO na obdobie ďalších štyroch rokov, od 01.12.2019 do 01.12.2023.

Podľa § 37 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o energetike“) organizátorom krátkodobého trhu s elektrinou je akciová spoločnosť založená prevádzkovateľom prenosovej sústavy, pričom vlastníkom 100 % akcií je prevádzkovateľ prenosovej sústavy.

V zmysle čl. 5 ods. 2 CACM za existenciu národného zákonného monopolu sa považuje situácia, keď vnútroštátne právne predpisy výslovne stanovujú, že služby obchodovania na dennom alebo vnútrodennom trhu v členskom štáte alebo v jednej ponukovej oblasti členského štátu môže vykonávať najviac jeden subjekt. Z dôvodu existencie ustanovenia § 37 ods. 1 zákona o energetike, ktoré implicitne vyjadruje existenciu národného monopolu na vymedzenom území, ktorým je Slovenská republika, žiadna iná spoločnosť nemôže v aktuálnych legislatívnych podmienkach Slovenskej republiky vykonávať úlohy organizátora krátkodobého trhu s elektrinou a teda spĺňať kritériá a požiadať úrad o určenie za NEMO.

Dňa 16. júla 2018 vydala Európska komisia v súlade s čl. 6 ods. 3 CACM Správu Komisie Európskemu parlamentu a Rade č. 538 (ďalej len „Správa“), v ktorej posúdila, či je výnimka umožňujúca fungovanie národných zákonných monopolov alebo ďalšie odmietanie členského štátu Európskej únie (ďalej len „EÚ“) umožniť cezhraničné obchodovanie aj NEMO určenému v inom členskom štáte EÚ naďalej opodstatnená. V Správe Európska komisia nezaujala jednoznačné stanovisko k otázke, či je opodstatnené zrušiť možnosť, aby členské štáty stanovovali zákonný monopol a taktiež sa uvádza, že výnimka, ktorá umožňuje monopol organizátora NEMO nenaruša ani žiadnym spôsobom neobmedzuje uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže zakotvených v Zmluve o fungovaní EÚ.

Podľa čl. 6 ods. 1 CACM možno za NEMO určiť kandidáta len pri splnení všetkých nasledujúcich požiadaviek súčasne:

- a) má alebo bude mať zmluvne zabezpečené primerané zdroje na spoločnú, koordinovanú a vyhovujúcu prevádzku jednotného prepojenia denných a/alebo vnútrodenných trhov, vrátane zdrojov potrebných na plnenie funkcií NEMO, finančných zdrojov, potrebných informačných technológií, technickej infraštruktúry a prevádzkových postupov, alebo poskytne dôkaz o tom, že je schopný poskytnúť tieto zdroje v primeranom prípravnom období predtým, než začne vykonávať svoje úlohy v súlade s čl. 7 CACM,
- b) musí byť schopný zabezpečiť, aby účastníci trhu mali otvorený prístup k relevantným informáciám týkajúcim sa úloh NEMO v súlade s čl. 7 CACM,
- c) musí byť nákladovo efektívny v súvislosti s jednotným prepojením denných a vnútrodenných trhov a vo svojom vnútornom účtovnom systéme musí viesť oddelené účtovníctvo funkcií organizátora prepojených trhov (ďalej len „funkcie MCO“) a ostatných činností s cieľom zabrániť krížovému subvencovaniu,
- d) jeho obchodné prevádzky musia byť v primeranej miere oddelené od ostatných účastníkov trhu,
- e) ak je určený ako národný zákonný monopol pre služby obchodovania na dennom a vnútrodennom trhu v členskom štáte, nesmie využívať poplatky podľa čl. 5 ods. 1 CACM na financovanie svojich činností na dennom a vnútrodennom trhu v inom členskom štáte, ako v štáte, v ktorom sa tieto poplatky vyberajú,

- f) musí byť schopný zaobchádzať so všetkými účastníkmi trhu nediskriminačným spôsobom,
- g) musí mať zavedené vhodné opatrenia na dohľad nad trhom,
- h) musí mať zavedené primerané dohody s účastníkmi trhu a prevádzkovateľom prenosovej sústavy týkajúce sa transparentnosti a zachovávania dôvernosti,
- i) musí byť schopný poskytovať potrebné služby zúčtovania a vyrovnania,
- j) musí byť schopný zaviesť potrebné komunikačné systémy a postupy na účely koordinácie s prevádzkovateľom prenosovej sústavy členského štátu.

Preukázanie plnenia kritérií podľa čl. 6 ods. 1 CACM spoločnosťou OKTE

Spoločnosť OKTE v predmetnej žiadosti preukazuje splnenie požiadaviek ustanovených čl. 6 ods. 1 CACM nasledovne:

a. Primerané zdroje na prevádzkovanie denného a vnútrodenného trhu

V zmysle čl. 6 ods. 1 písm. a) CACM, prvou z podmienok, ktorú je uchádzač za NEMO povinný splniť, je preukázanie skutočnosti, že *„má alebo bude mať zmluvne zabezpečené primerané zdroje na spoločnú, koordinovanú a vyhovujúcu prevádzku jednotného prepojenia denných a/alebo vnútrodenných trhov, vrátane zdrojov potrebných na plnenie funkcií NEMO, finančných zdrojov, potrebných informačných technológií, technickej infraštruktúry a prevádzkových postupov, alebo poskytne dôkaz o tom, že je schopný poskytnúť tieto zdroje v primeranom prípravnom období predtým, než začne vykonávať svoje úlohy v súlade s čl. 7 CACM“*.

Stanovisko OKTE:

Spoločnosť OKTE vykonáva činnosť organizátora krátkodobého trhu s elektrinou v zmysle jej vymedzenia v zákone o energetike. Uvedenú činnosť vykonáva spoločnosť OKTE ako jediný subjekt oprávnený na túto činnosť v zmysle povolenia na podnikanie v energetike vydaného úradom, s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky. V rámci organizovania a vyhodnocovania organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou, OKTE disponuje voľnou obchodovateľnou prenosovou kapacitou cezhraničného profilu pridelenou na účely implicitných aukcií, realizovaných v rámci organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou. Ako regulovaný subjekt, OKTE vykonáva činnosť organizovania a vyhodnocovania organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou v súlade s prevádzkovým poriadkom organizátora krátkodobého trhu s elektrinou OKTE (ďalej len „PP OKTE“), schváleného zo strany úradu.

Okrem vyššie uvedených zákonných povinností, spoločnosť OKTE od 08.06.2022 úspešne prevádzkuje denný trh v rámci projektu Core Flow-Based Market Coupling, ktorý je cieľovým riešením určeným pre jednotné prepojenie denných trhov na európskej pôde – SDAC. Z dôvodu

účasti na prepojení denných trhov, OKTE disponuje informačnými technológiami, technickou infraštruktúrou a prevádzkovými postupmi, ktoré plne pokrývajú lokálnu aktivitu prevádzkovania projektu Core Flow-Based Market Coupling.

V oblasti vnútrodeného obchodovania, spoločnosť OKTE, zareagovala na požiadavky účastníkov trhu aj európskej legislatívy týkajúce sa obchodovania bližšie k času fyzickej dodávky elektriny, a od 01. 04. 2016 spoločnosť úspešne prevádzkovala lokálnu platformu priebežného vnútrodeného obchodovania pre účastníkov trhu s elektrinou v slovenskej obchodnej oblasti. Po absolvovaní implementácie sa OKTE dňa 30. 11. 2022 úspešne pripojilo k jednotnému cezhraničnému vnútrodenému trhu s elektrinou v rámci Európskej únie – projektu XBID.

Spoločnosť OKTE je zároveň účastníkom celoeurópskych zmlúv upravujúcich prevádzku a koordináciu pri zabezpečovaní prepojených krátkodobých trhov. V prípade spolupráce sa jedná o zmluvu na úrovni všetkých NEMO (zmluva All-NEMO Cooperation Agreement, tzv. ANCA), na základe ktorej prebieha koordinácia všetkých NEMOs pri výkone ich spoločných právomocí. Zmluvy, na základe ktorých sa zabezpečuje prevádzka krátkodobého trhu v EÚ, sú v prípade denného trhu: Day-ahead Operational Agreement, tzv. DAOA a All-NEMO Day-ahead Operational Agreement, tzv. ANDOA; a v prípade vnútrodeného trhu: Intraday Operational Agreement, tzv. IDOA a All-NEMO Intraday Operational Agreement, tzv. ANIDOA.

Dôkazy k splneniu podmienky podľa čl. 6 (1) písm. a) CACM :

- Zmluva All-NEMO Cooperation Agreement (ANCA),
- Zmluva Day-ahead Operational Agreement (DAOA),
- Zmluva All-NEMO Day-ahead Operational Agreement (ANDOA),
- Zmluva Intraday Operational Agreement (IDOA),
- Zmluva All-NEMO Intraday Operational Agreement (ANIDOA).
- Rozhodnutie úradu - povolenie č. 2010E 0430 – 2. zmena vydané právnickej osobe OKTE pre rozsah podnikania - organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou zo dňa 08. augusta 2017,
- Prevádzkový poriadok organizátora krátkodobého trhu s elektrinou OKTE účinný od 1. mája 2023,
- List Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky – Oznámenie existencie národného zákonného monopolu na služby obchodovania na dennom a vnútrodenom trhu s elektrinou podľa CACM ,

Stanovisko úradu:

Úrad po vyhodnotení predložených podkladov konštatuje, že spoločnosť OKTE má zmluvne zabezpečené primerané zdroje na spoločnú, koordinovanú a vyhovujúcu prevádzku jednotného prepojenia denných a vnútrodených trhov, vrátane zdrojov potrebných na plnenie funkcií NEMO, finančných zdrojov, potrebných informačných technológií, technickej infraštruktúry a prevádzkových postupov. Na účely primeranosti finančných zdrojov úrad taktiež uvádza, že spoločnosť OKTE je dcérskou spoločnosťou prevádzkovateľa prenosovej sústavy Slovenská elektrizačná prenosová sústava, a.s. (ďalej len „SEPS“), ktorý je vlastníkom 100% jej akcií a súčasne vykonávateľom akcionárskych práv na valnom

zhromaždení spoločnosti. Podľa výpisu z Obchodného registra splatené základné imanie predstavuje sumu 4.644.000,- eur. Zároveň výkon činnosti organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, ktorú vykonáva spoločnosť OKTE, podlieha podľa § 11 ods. 1 písm. h) zákona o regulácii cenovej regulácii úradom.

Kritériá ustanovené v čl. 6 ods. 1 písm. a) CACM považuje úrad za splnené.

b. Zabezpečenie otvoreného prístupu k informáciám o činnosti NEMO

V zmysle čl. 6 ods. 1 písm. b) CACM, druhou z podmienok, ktorú je uchádzač za NEMO povinný splniť, je preukázanie skutočnosti, že „*musí byť schopný zabezpečiť, aby účastníci trhu mali otvorený prístup k relevantným informáciám týkajúcim sa úloh NEMO v súlade s čl. 7 CACM.*“

Stanovisko OKTE:

Spoločnosť OKTE je schopná naďalej zabezpečovať, aby účastníci trhu mali otvorený prístup k relevantným informáciám týkajúcich sa úloh NEMO v súlade s čl. 7 CACM aj pri prevádzkovaní jednotného prepojenia denných a vnútrodných trhov. Uvedená povinnosť vyplýva spoločnosti OKTE okrem iného aj zo zákonných ustanovení, a to konkrétne § 37 a § 94 zákona o energetike.

Pri výkone svojich obchodných činností, ktoré sú regulované a podliehajú regulácii zo strany úradu, OKTE pristupuje ku všetkým účastníkom trhu s elektrinou na základe rovnakých, otvorených, transparentných a nediskriminačných podmienok v súlade s kapitolou 1.1 bod 10 a kapitolou 6 PP OKTE. Rovnaký prístup je zabezpečený pre všetkých účastníkov trhu aj v prípade prístupu do informačného systému OKTE. Informácie o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou ako aj iných zmluvných typov sú verejne dostupné a rovnaké pre všetkých účastníkov trhu na webovom sídle OKTE.

Rovnaký transparentný a otvorený prístup k relevantným informáciám týkajúcich sa úloh NEMO v súlade s čl. 7 CACM, dokáže spoločnosť OKTE zabezpečiť aj v prípade prevádzkovania jednotného prepojenia ako denných tak aj vnútrodných trhov.

Dôkazy k splneniu podmienky podľa čl. 6 ods. 1 písm. b) CACM :

- Prevádzkový poriadok organizátora krátkodobého trhu s elektrinou OKTE účinný od 1. mája 2023,
- Čestné vyhlásenie spoločnosti OKTE za účelom preukázania splnenia podmienok podľa čl. 6 ods. 1 CACM , ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia pre vymenovanie NEMO.

Stanovisko úradu:

Úrad vyhodnotil predložené podklady a konštatuje, že spoločnosť OKTE je schopná zabezpečiť, aby účastníci trhu mali otvorený prístup k relevantným informáciám týkajúcich sa úloh NEMO v súlade s čl. 7 CACM .

Kritérium ustanovené v čl. 6 ods. 1 písm. b) CACM považuje úrad za splnené.

c. Nákladová efektívnosť

V zmysle čl. 6 ods. 1 písm. c) CACM, ďalšou z podmienok, ktorú je uchádzač za NEMO povinný splniť, je preukázanie skutočnosti, že *„musí byť nákladovo efektívny v súvislosti s jednotným prepojením denných a vnútrodených trhov a vo svojom vnútornom účtovnom systéme musí viesť oddelené účtovníctvo funkcií MCO a ostatných činností s cieľom zabrániť krížovému subvencovaniu.“*

Stanovisko OKTE:

Spoločnosť OKTE pri realizácii jednotlivých projektov ako aj pri bežnej činnosti prejavuje maximálnu snahu o čo najvyššiu nákladovú efektívnosť. Pri vedení účtovníctva zabezpečuje prehľadné oddelenie jednotlivých obchodných aktivít, čím transparentne prispieva k zamedzeniu krížového subvencovania.

Spoločnosť OKTE deklaruje svoju pripravenosť a zabezpečenie oddeleného vedenia účtovníctva pri prevádzkovaní jednotného prepojenia krátkodobých trhov a pri vykonávaní funkcií MCO podľa CACM. Túto skutočnosť preukazuje aj Výročnou správou spoločnosti OKTE, ktorej súčasťou je aj správa nezávislého audítora k účtovnej závierke zostavenej k 31. 12. 2022.

Dôkazy k splneniu podmienky podľa čl. 6 ods. 1 písm. c) CACM :

- Správa nezávislého audítora k účtovnej závierke zostavenej k 31. decembru 2022 spoločnosti OKTE,
- Čestné vyhlásenie spoločnosti OKTE za účelom preukázania splnenia podmienok podľa čl. 6 ods. 1 CACM , ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia pre vymenovanie NEMO.

Stanovisko úradu:

Úrad vyhodnotil predložené podklady a konštatuje, že spoločnosť OKTE je nákladovo efektívna v súvislosti s jednotným prepojením denných a vnútrodených trhov a vo svojom vnútornom účtovnom systéme vedie oddelené účtovníctvo funkcií MCO a ostatných činností s cieľom zabrániť krížovému subvencovaniu. Zároveň výkon činnosti organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, ktorú vykonáva spoločnosť OKTE, podlieha podľa § 11 ods. 1 písm. h) zákona o regulácii cenovej regulácii ako aj kontrole zo strany úradu.

Kritériá ustanovené v čl. 6 ods. 1 písm. c) nariadenia Komisie (EÚ) č. 2015/1222 považuje úrad za splnené.

d. Oddelenosť obchodných prevádzok

V zmysle čl. 6 ods. 1 písm. d) CACM, ďalšou z podmienok, ktorú je uchádzač za NEMO povinný splniť, je preukázanie skutočnosti, že *„jeho obchodné prevádzky musia byť v primeranej miere oddelené od ostatných účastníkov trhu.“*

Stanovisko OKTE:

Spoločnosť OKTE je dcérska spoločnosť prevádzkovateľa prenosovej sústavy spoločnosti SEPS, ktorá je 100 % vlastníkom akcií. Spoločnosť OKTE je regulovaný subjekt, ktorý podlieha regulácii zo strany úradu. Okrem majetkového prepojenia na prevádzkovateľa prenosovej sústavy spoločnosť OKTE nie je majetkovo ani personálne prepojená, t. j. má oddelené svoje obchodné prevádzky obchodne, majetkovo aj personálne od akéhokoľvek iného účastníka trhu v Slovenskej republike, kde vykonáva svoju činnosť.

Pokiaľ ide o prevádzkovateľa prenosovej sústavy v zmysle príslušných právnych predpisov, najmä zákona o energetike, je zabezpečená primeraná oddelenosť OKTE od jej materskej spoločnosti SEPS a kontrola OKTE ako regulovaného subjektu zo strany úradu.

Dôkazy k splneniu podmienky podľa čl. 6 ods. 1 písm. d) CACM :

- Čestné vyhlásenie spoločnosti OKTE za účelom preukázania splnenia podmienok podľa čl. 6 ods. 1 CACM , ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia pre vymenovanie NEMO.

Stanovisko úradu:

Úrad vyhodnotil čestné vyhlásenie a posúdil právnu úpravu postavenia a rozsah činností organizátora krátkodobého trhu s elektrinou, jeho vlastnícku štruktúru, umiestnenie jeho sídla a konštatuje, že jediná obchodná prevádzka spoločnosti OKTE, ktorá je zároveň jej sídlom, je v primeranej miere oddelená od ostatných účastníkov trhu.

Kritérium ustanovené v čl. 6 ods. 1 písm. d) CACM preto úrad považuje za splnené.

e. Zákonný monopol

V zmysle čl. 6 ods. 1 písm. e) CACM, ďalšou z podmienok, ktorú je uchádzač za NEMO povinný splniť, je preukázanie skutočnosti, že *„ak je určený ako národný zákonný monopol pre služby obchodovania na dennom a vnútrodennom trhu v členskom štáte, nesmie využívať poplatky podľa článku 5 ods. 1 na financovanie svojich činností na dennom a vnútrodennom trhu v inom členskom štáte, ako v štáte, v ktorom sa tieto poplatky vyberajú.“*

Stanovisko OKTE:

Ustanovenie § 37 ods. 1 zákona o energetike, vymedzuje organizátora krátkodobého trhu s elektrinou ako akciovú spoločnosť založenú prevádzkovateľom prenosovej sústavy, pričom vlastníkom 100 % akcií je prevádzkovateľ prenosovej sústavy. Túto podmienku spĺňa len jedna spoločnosť na Slovensku, a to spoločnosť OKTE. Z uvedeného vyplýva, že na služby obchodovania na dennom a vnútrodennom trhu v zmysle CACM existuje zákonný monopol.

Spoločnosť OKTE zároveň deklaruje zabezpečenie nevyužívania poplatkov podľa čl. 5 ods. 1 CACM na financovanie svojich činností na dennom a vnútrodennom trhu v inom členskom štáte, ako v štáte, v ktorom sa tieto poplatky vyberajú.

Dôkazy k splneniu podmienky podľa čl. 6 ods.1 písm. e) CACM :

- Čestné vyhlásenie spoločnosti OKTE za účelom preukázania splnenia podmienok podľa čl. 6 ods. 1 CACM , ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia pre vymenovanie NEMO,
- Rozhodnutie úradu - povolenie č. 2010E 0430 – 2. zmena vydané právnickej osobe OKTE pre rozsah podnikania - organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou z 8. augusta 2017,
- List Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky – Oznámenie existencie národného zákonného monopolu na služby obchodovania na dennom alebo vnútrodenom trhu s elektrinou podľa CACM ,

Stanovisko úradu:

Úrad posúdil predložené podklady a právnu úpravu postavenia a rozsahu činností organizátora krátkodobého trhu s elektrinou dospel k záveru, že spoločnosť OKTE má na (vymedzenom) území Slovenskej republiky podľa čl. 5 ods. 1 CACM v spojení s § 37 ods. 1 a 4 písm. a) zákona energetike postavenie národného zákonného monopolu na služby obchodovania na dennom a vnútrodenom trhu s elektrinou. Zároveň je týmto ako aj kontrolou zo strany úradu dostatočne zabezpečené splnenie zákazu využívať poplatky podľa čl. 5 ods. 1 CACM na financovanie svojich činností na dennom a vnútrodenom trhu v inom členskom štáte, ako v štáte, v ktorom sa tieto poplatky vyberajú. Splnenie kritéria taktiež preukazuje list Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zo dňa 21. septembra 2015, ktorým bola o existencii národného zákonného monopolu v Slovenskej republike informovaná Európska komisia.

Kritériá ustanovené v čl. 6 ods. 1 písm. e) CACM preto považuje úrad za splnené.

f. Nediskriminačné zaobchádzanie s účastníkmi

V zmysle čl. 6 ods. 1 písm. f) CACM, ďalšou z podmienok, ktorú je uchádzač za NEMO povinný splniť, je preukázanie skutočnosti, že *„musí byť schopný zaobchádzať so všetkými účastníkmi trhu nediskriminačným spôsobom.“*

Stanovisko OKTE:

Pri výkone svojich súčasných obchodných činností, OKTE pristupuje ku všetkým účastníkom trhu s elektrinou na základe rovnakých, otvorených, transparentných a nediskriminačných podmienok. Rovnaký prístup je zabezpečený pre všetkých účastníkov trhu aj v prípade prístupu do informačného systému OKTE Informácie o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou ako aj iných zmluvných typov sú verejne dostupné a rovnaké pre všetkých účastníkov trhu na webovom sídle spoločnosti OKTE a zadané v PP OKTE. Rovnaký transparentný a otvorený prístup k relevantným informáciám týkajúcich sa úloh NEMO v súlade s čl. 7 CACM je plne zabezpečený aj v prípade výkonu úloh vyplývajúcich z CACM pri jednotnom prepojení denných a vnútrodených trhov.

Dôkazy k splneniu podmienky podľa čl. 6 ods. 1 písm. f) CACM :

- Čestné vyhlásenie spoločnosti OKTE za účelom preukázania splnenia podmienok podľa čl. 6 ods. 1 CACM , ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia pre vymenovanie NEMO,
- Prevádzkový poriadok organizátora krátkodobého trhu s elektrinou OKTE účinný od 1. mája 2023,
- Znenie zmluvy o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou.

Stanovisko úradu:

Úrad vyhodnotil predložené podklady a konštatuje, že spoločnosť OKTE je schopná zaobchádzať so všetkými účastníkmi trhu nediskriminačným spôsobom. Zároveň úrad v rámci svojej kontrolnej právomoci doteraz nezistil žiadne diskriminačné správanie spoločnosti OKTE voči ostatným účastníkom trhu.

Kritérium ustanovené v čl. 6 ods. 1 písm. f) CACM preto úrad považuje za splnené.

g. Vhodné opatrenia pre dohľad nad trhom

V zmysle čl. 6 ods. 1 písm. g) CACM, ďalšou z podmienok, ktorú je uchádzač za NEMO povinný splniť, je preukázanie skutočnosti, že „*musí mať zavedené vhodné opatrenia na dohľad nad trhom*“.

Stanovisko OKTE:

Spoločnosť OKTE je regulovaný subjekt, nad ktorým dohľad v zmysle zákona o regulácii vykonáva úrad. Svoju činnosť vykonáva v súlade so zákonom o energetike, pravidlami trhu a PP OKTE schváleným zo strany úradu.

Spoločnosť OKTE pri výkone svojich existujúcich činností aktívne monitoruje činnosť na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou a v prípade, ak vzniknú akékoľvek nedostatky, tieto oznamuje úradu, resp. proaktívne predkladá návrhy na efektívnejšie fungovanie organizovaného trhu s elektrinou v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich spoločnosti OKTE z § 37 zákona o energetike.

Spoločnosť OKTE deklaruje zabezpečenie vhodných opatrení pre dohľad nad trhom vyplývajúcich z CACM pri jednotnom prepojení denných a vnútrodenných trhov.

Dôkazy k splneniu podmienky podľa čl. 6 ods.1 písm. g) CACM :

- Čestné vyhlásenie spoločnosti OKTE za účelom preukázania splnenia podmienok podľa čl. 6 ods. 1 CACM , ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia pre vymenovanie NEMO.

Stanovisko úradu:

Úrad vyhodnotil čestné vyhlásenie, právnu úpravu postavenia a rozsah činností organizátora krátkodobého trhu s elektrinou ako aj právnu úpravu kontroly (dohľadu) nad trhom a konštatuje, že spoločnosť OKTE má zavedené vhodné opatrenia na dohľad nad trhom. Úrad v rámci svojej právomoci sleduje trh s elektrinou a vykonáva kontrolu dodržiavania právnych predpisov, pričom doteraz nezistil žiadne nedovolené správanie spoločnosti OKTE na trhu s elektrinou voči ostatným účastníkom trhu.

Kritérium ustanovené v čl. 6 ods. 1 písm. g) CACM preto úrad považuje za splnené.

h. Primerané dohody s účastníkmi trhu a PPS týkajúce sa transparentnosti a zachovávaní dôvernosti

V zmysle čl. 6 ods. 1 písm. h) CACM, ďalšou z podmienok, ktorú je uchádzač za NEMO povinný splniť, je preukázanie skutočnosti, že „*musí mať zavedené primerané dohody s účastníkmi trhu a PPS týkajúce sa transparentnosti a zachovávaní dôvernosti*“.

Stanovisko OKTE:

Ustanovenia týkajúce sa zachovávaní dôvernosti tvoria súčasť každej zmluvy, ktorú spoločnosť OKTE uzatvára s účastníkmi trhu v existujúcich zmluvných vzťahoch. Okrem toho spoločnosť OKTE je ako regulovaný subjekt povinná dodržiavať všetky právne predpisy, týkajúce sa transparentnosti a zachovávaní dôvernosti. OKTE disponuje certifikátmi podľa normy ISO/IEC 27001:2013 a ISO 9001:2015, ktorými spĺňa náročné technické, legislatívne a administratívne požiadavky v oblasti manažérstva bezpečnosti informácií ako aj manažérstva kvality. Uvedené certifikáty deklarujú, že spoločnosť OKTE spĺňa garanciu ochrany údajov uchovávaných a spracovávaných v informačných systémoch spoločnosti OKTE pred neautorizovaným prístupom, poškodením, stratou, zneužitím alebo krádežou, ako aj garanciu fungujúceho systému manažérstva kvality.

Spoločnosť OKTE taktiež deklaruje svoju pripravenosť uzatvorením primeraných dohôd s účastníkmi trhu a prevádzkovateľom prenosovej sústavy týkajúcich sa transparentnosti a zachovávaní dôvernosti v súlade s CACM a inými dotknutými právnymi predpismi pri jednotnom prepojení denných a vnútrodených trhov. Okrem zmluvy o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou a zmluvy o zúčtovaní odchýlky je pre jednotné prepojenie denných a vnútrodených trhov dôležitá aj zmluva „Single DA and ID Coupling Observership and Non-Disclosure Agreement“ (Global NDA), účinná od 23. 02. 2016, ktorej zmluvnými stranami sú OKTE a tiež SEPS, a ktorá predstavuje základný zmluvný rámec pre dodržiavanie zásady zachovania dôvernosti a ochrany dôverných informácií v súlade s CACM.

Dôkazy k splneniu podmienky podľa čl. 6 ods. 1 písm. h) CACM :

- Čestné vyhlásenie spoločnosti OKTE za účelom preukázania splnenia podmienok podľa čl. 6 ods. 1 CACM
- Zmluva o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou,
- Zmluva o zúčtovaní odchýlky,

- Single DA and ID Coupling Observership and Non-Disclosure Agreement (Global NDA),
- Certifikát podľa normy ISO/IEC 27001:2013 pre systém manažérstva bezpečnosti informácií.
- Certifikát podľa normy ISO 9001:2015 pre systém manažérstva kvality.

Stanovisko úradu:

Úrad po vyhodnotení predložených podkladov konštatuje, že spoločnosť OKTE má zavedené primerané dohody s účastníkmi trhu a prevádzkovateľom prenosovej sústavy týkajúce sa transparentnosti a zachovávania dôvernosti.

Kritérium ustanovené v čl. 6 ods. 1 písm. h) CACM preto úrad považuje za splnené.

i. Služby zúčtovania a vyrovnania

V zmysle čl. 6 ods. 1 písm. i) CACM, ďalšou z podmienok, ktorú je uchádzač za NEMO povinný splniť, je preukázanie skutočnosti, že „*musí byť schopný poskytovať potrebné služby zúčtovania a vyrovnania*“.

Stanovisko OKTE:

Spoločnosť OKTE na základe § 37 ods. 4 písm. a) zákona o energetike ako organizátor krátkodobého trhu s elektrinou vykonáva organizovanie a vyhodnocovanie organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou. V súvislosti s uvedenou činnosťou a v zmysle § 37 ods. 6 písm. a) a b) zákona o energetike je spoločnosť OKTE povinná „*organizovať organizovaný krátkodobý cezhraničný trh s elektrinou na vymedzenom území a zabezpečiť vyhodnotenie organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou*“ a zároveň „*na základe vyhodnotenia organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou zabezpečovať zúčtovanie a vysporiadanie organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou účastníkom organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou*“.

V nadväznosti na už existujúce povinnosti spoločnosti OKTE týkajúce sa zúčtovania a vysporiadania organizovaného krátkodobého cezhraničného trhu s elektrinou, spoločnosť OKTE deklaruje rovnako zabezpečenie vykonávania činností centrálnych protistrán pre zúčtovanie a vyrovnanie výmen elektriny vyplývajúcich z jednotného prepojenia denných a vnútrodených trhov v súlade s CACM.

Dôkazy k splneniu podmienky podľa čl. 6 ods. 1 písm. i) CACM:

- Čestné vyhlásenie spoločnosti OKTE za účelom preukázania splnenia podmienok podľa čl. 6 ods. 1 CACM
- Prevádzkový poriadok organizátora krátkodobého trhu s elektrinou OKTE účinný od 01. mája 2023/19,

- Rozhodnutie úradu - povolenie č. 2010E 0430 – 2. zmena vydané právnickej osobe OKTE pre rozsah podnikania - organizovanie krátkodobého trhu s elektrinou z 8. augusta 2017,
- Zmluva o prístupe a podmienkach účasti na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou,
- Zmluva o zúčtovaní odchýlky.

Stanovisko úradu:

Úrad po vyhodnotení predložených podkladov a vyhodnotení právnej úpravy postavenia a rozsahu činností organizátora krátkodobého trhu s elektrinou konštatuje, že spoločnosť OKTE je schopná poskytovať potrebné služby zúčtovania a vyrovnania.

Kritérium ustanovené v čl. 6 ods. 1 písm. i) CACM preto úrad považuje za splnené.

j. Komunikačné systémy a postupy na účely koordinácie s PPS členského štátu

V zmysle čl. 6 ods. 1 písm. j) CACM, ďalšou z podmienok, ktorú je uchádzač za NEMO povinný splniť, je preukázanie skutočnosti, že „*musí byť schopný zaviesť potrebné komunikačné systémy a postupy na účely koordinácie s PPS členského štátu*“.

Stanovisko OKTE:

Spoločnosť OKTE disponuje integrovaným informačným systémom, ktorý slúži na automatizáciu jej obchodných a technických procesov a zároveň zabezpečuje flexibilitu komunikáciu medzi OKTE a ostatnými účastníkmi trhu, vrátane prevádzkovateľa prenosovej sústavy. Zároveň OKTE disponuje certifikátmi podľa normy ISO/IEC 27001:2013 a ISO 9001:2015. Taktiež je zabezpečená aj komunikácia medzi OKTE a prevádzkovateľom prenosovej sústavy pri budúcom prevádzkovaní jednotného prepojenia denných alebo vnútrodných trhov.

Dôkazy k splneniu podmienky podľa čl. 6 ods. 1 písm. j) CACM:

- Certifikát podľa normy ISO/IEC 27001:2013 pre systém manažérstva bezpečnosti informácií,
- Certifikát podľa normy ISO 9001:2015 pre systém manažérstva kvality,
- Čestné vyhlásenie spoločnosti OKTE za účelom preukázania splnenia podmienok podľa čl. 6 ods. 1 CACM, ktorým sa stanovuje usmernenie pre pridelovanie kapacity a riadenie preťaženia pre vymenovanie NEMO.

Stanovisko úradu:

Úrad po vyhodnotení predložených podkladov konštatuje, že spoločnosť OKTE je schopná zaviesť potrebné komunikačné systémy a postupy na účely koordinácie s prevádzkovateľom prenosovej sústavy členského štátu.

Kritérium ustanovené v čl. 6 ods. 1 písm. j) CACM preto považuje úrad za splnené.

Ďalšie náležitosti uvedené v predmetnej žiadosti

Na základe uvedených skutočností a listín doložených ako príloh k podaniu, spoločnosť OKTE žiada úrad o vydanie rozhodnutia o udelení štatútu NEMO v zmysle CACM, a to na obdobie od 02. 12. 2023 na dobu neurčitú.

Vzhľadom na znenie článku 4 ods. 2 nariadenia CACM, podľa ktorého doba určenia NEMO je 4 roky na počiatočné obdobie, ďalej v nadväznosti na aplikačnú prax úradu pri predchádzajúcich rozhodnutiach o určení NEMO, ako aj v súvislosti so skutočnosťou, že v nadchádzajúcom období je možné predpokladať výraznú zmenu legislatívy EÚ v oblasti vykonávania činností jednotného prepojenia denných a vnútrodných trhov s elektrinou (revízia nariadenia CACM), úrad uvádza, že nepovažuje za dôvodné pri určení NEMO vydať rozhodnutie na dobu neurčitú.

Po vykonaní dokazovania plnenia všetkých kritérií určenia NEMO úrad vyzval listom zo dňa 25.07.2023, registratúrne číslo listu 27726/2023/BA, spoločnosť OKTE, aby zaslala vyjadrenie pred vydaním rozhodnutia, a to v lehote štyroch dní odo dňa doručenia výzvy pred vydaním rozhodnutia, pričom úrad v liste informoval spoločnosť OKTE o zámere schváliť žiadosť o určenie za NEMO a vydať rozhodnutie na dobu určitú, od 2.12.2023 do 30.11.2027. Dňa 27. júla 2023 úrad pod číslom 28220/2023/BA obdržal vyjadrenie k podkladom pred vydaním rozhodnutia od spoločnosti OKTE, v ktorom konštatuje, že sa s navrhovaným postupom úradu ako aj s podkladmi pre rozhodnutie oboznámila, nemá návrhy na doplnenie a súhlasí s vydaním rozhodnutia úradu v zmysle výzvy.

Úrad po vyhodnotení podkladov pre vydanie rozhodnutia dospel k záveru, že spoločnosť OKTE má postavenie zákonného monopolu na služby obchodovania na dennom alebo vnútrodnom trhu s elektrinou a zároveň splnila všetky kritériá podľa čl. 6 CACM na určenie za NEMO. Existencia zákonného monopolu v súlade s čl. 5 CACM nebola v Správe spochybnená. V článku 4 ods. 2 CACM sa uvádza, že doba určenia NEMO je 4 roky na počiatočné obdobie. Úrad na základe tohto ustanovenia a s ohľadom na doterajšiu rozhodovaciu prax pri určovaní NEMO rozhodol analogicky a dobu stanovil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Spoločnosť OKTE je povinná informovať úrad o krokoch alebo zmenách, ktoré môžu mať vplyv resp. by mohli byť v nesúlade s kritériami čl. 6 ods. 1 CACM.

Na základe uvedených skutočností úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie. Odvolanie je potrebné podať na Úrad pre reguláciu sieťových odvetví, odbor organizácie trhu a regulačnej politiky,

Tomášikova 28C, 821 01 Bratislava 3 , a to v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia.
Toto rozhodnutie je po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov preskúmateľné súdom.

Mgr. Michal Hudec,
riaditeľ odboru organizácie trhu
a regulačnej politiky

Rozhodnutie sa doručí:
OKTE, a.s., Mlynské nivy 48, 821 09